

Ideen om et udrejsecenter på Lindholm – et faktatjek

Af

Allan Sadolin Johansen

Camilla Lai Schmøde

Helle Krogh Hansen

Kalvehave

I forbindelse med finansloven for 2019 dukkede øen Lindholm pludselig op - som trolig af en æske - som et ideelt sted til et tredje udrejsecenter. Efterfølgende har Inger Støjberg forklaret, at planen var gennemtænkt, og at forholdene på Lindholm var grundigt undersøgt. På denne baggrund skulle det være et faktum, at Lindholm er det ideelle sted, og da DTU snart ophører med at bruge øen til forskning, er der også ledige faciliteter på denne statsejede ø.

Begrundelsen for valget af Lindholm har først og fremmest været, at der er tale om en ø, hvor man kan få styr på udvisningsdømte personer, som ikke kan sendes ud af Danmark. Det er blevet fremhævet igen og igen, at Lindholm er noget nær en optimal løsning, fordi det her er muligt at isolere de pågældende personer, og det er blevet understreget, at nogle af dem er så farlige, at det er nødvendigt at sikre, at de ikke går frit rundt blandt andre borgere. Som et eksempel på dette fremhævede René Christensen (DF) på et stort borgermøde i Vordingborg i december, at en af de udvisningsdømte personer havde voldtaget en niårig pige - gisp: de omkring 700 deltagere i mødet forstod godt alvoren.

Det blev sagt, at man vil holde styr på de udvisningsdømte personer ved at besværliggøre deres færden væk fra øen og ved at sikre, at de er der om natten. Det vil man gøre ved at etablere ganske få færgeafgange og ved at gøre billetpriserne så høje, at de udvisningsdømte personer dårligt kan få råd til at tage til fastlandet med den færge, som sejler til den lille havneby Kalvehave med cirka 650 beboere. Desuden har man hævet straffen for at udeblive fra meldepligten. Det giver fængselsstraf at blive væk.

Udover at isolere de udvisningsdømte personer har DF- og VLAK-politikerne udtrykt ønske om at gøre de udvisningsdømte personers forhold så utålelige, at de foretrækker at rejse hjem. Denne idé er blevet præsenteret mange gange i de senere år. I juni 2016 kunne man læse i både Politiken og Berlingske, at Støjberg vil have livet på tålt ophold gjort utåleligt. Det skal ikke være rart at være i Danmark, hvis man er dømt til at rejse ud af landet. Nu gentages retorikken. Sammenlignet med Kærshovedgård skal de udvisningsdømte personer og personer på tålt ophold have *"nogle helt andre forhold end de har i dag"*. *"Vi får meget mere styr på dem. Vi ved hvor de er om aftenen, natten og morgenen"*, lovede René Christensen i TV-øst i december.

Ingen af disse ønsker kan opfyldes. Det står lysende klart, hvis man tjekker de faktiske muligheder for at gennemføre planen. Det vil vi gøre i det følgende. Vi får ikke alt med men nok til at vise, at der ikke er substans i argumenterne for at etablere et udrejsecenter på Lindholm. Vi begynder med at gå cirka tre år tilbage, hvor en tilsvarende gruppe personer blev overført fra Sjølsmark til Kærshovedgård med den begrundelse, at Sjølsmark var et uhensigtsmæssigt

sted, da det ligger bare en times kørsel fra Storkøbenhavn, hvor langt de fleste af de udvisningsdømte personer har familie. Det betød nemlig, at *"gruppen levede et stort set normalt familieliv"*, og de havde derfor ikke noget incitament til at rejse ud af landet. Man ville flytte de pågældende personer hen et sted, hvor de mere eller mindre kunne isoleres fra lokalbefolkningen, og hvor de skulle leve under utålelige forhold.

Nu tre år senere mener VLAK og DF, at det er en god idé at placere et udrejsecenter for den samme målgruppe bare en god times kørsel fra Storkøbenhavn. Man fristes til at tænke, at der er opstået et kollektivt hukommelsestab hos VLAK og DF.

Lad os faktisk tjekke begrundelserne for at bruge Lindholm til et nyt udrejsecenter for udvisningsdømte personer. Sagen er altså, at et flertal bestående af VLAK og DF vil bruge Lindholm, fordi:

1. Man vil holde styr på de udvisningsdømte personer og isolere dem fra omverdenen.
2. Man vil give de udvisningsdømte personer utålelige levevilkår og dermed få dem til at rejse ud af Danmark.
3. Lindholm er en ubeboet ø, som er statsejet, og snart ledig med tomme bygninger.

Fakta er, at Lindholm ikke giver nogen reel mulighed for at holde styr på de udvisningsdømte personer, da opholdet ikke må have karakter af frihedsberøvelse. Et notat fra Retsudvalget den 17. december 2018 fastslår da også, at beboerne i et eventuelt udrejsecenter på Lindholm skal have mulighed for at rejse frem og tilbage med flere færgeafgange, og at færgen måske endog skal være gratis. De pågældende har ret til at besøge venner og familie, og de kan bruge andre transportmidler end den faste færgeforbindelse. Notatet konkluderer, at det er muligt at bruge Lindholm til et udrejsecenter, men understreger, at denne vurdering bygger på, at *"vilkårene for indkvartering på Lindholm vil være de samme som på Kærshovedgård (bl.a. i forhold til besøg, tilladelser til overnatninger uden for centeret, at meldepligten afvikles i tilknytning til opholdsstedet mv.) at øen ligger tæt på beboede områder og byer, og at beboerne på Lindholm vil blive sikret adgang til jævnlig transport til og fra Lindholm"*.

Udrejsecentret skal som udgangspunkt være de udvisningsdømte personers reelle opholdssted, og politikerne bag ideen om Lindholm har gang på gang sagt, at de udvisningsdømte skal være på øen mellem klokken 23 og 06. Denne påstand er blevet fremført som et argument for, at indbyggere omkring Lindholm kan være trygge. Det er imidlertid et faktum, at det ikke reelt er muligt at hindre de udvisningsdømte personer i at bevæge sig frit rundt på fastlandet i alle døgnets timer. Det kan vi blandt andet konstatere i et svar fra udlændinge- og integrationsministeren til Mattias Tesfaye (S): De udvisningsdømte personer er ikke frihedsberøvede, og de skal *"derfor også i aften- eller nattetimerne kunne opholde sig og færdes uden for indkvarteringsstedet, f.eks. for at besøge venner, bekendte eller lignende uden at skulle være hjemme på et bestemt tidspunkt"*. Endvidere angives det i svaret, at det *"vil bero på en konkret samlet vurdering, om en udlændings har haft ophold uden for indkvarteringsstedet i et sådant omfang, at udlændingen har overtrådt sin opholdspligt"* og videre: *"Er der f.eks. tale om en udlænding, der forlader indkvarteringsstedet kl. 15 og først vender tilbage den følgende dag kl. 17, anses dette*

som udgangspunkt som en overtrædelse af opholdspligten, idet der har været tale om et ophold uden for indkvarteringsstedet i mere end 24 timer. Spørgsmålet om, hvorvidt et sådant ophold en enkelt nat uden for indkvarteringsstedet, skal anses som en overtrædelse, vil dog navnlig bero på, hvorvidt udlændingen overnatter i indkvarteringsstedet de følgende nætter”.

René Christensen kommer ikke til at vide, ”*hvor de er om aftenen, natten og morgenen*”, og i det omfang, det bliver muligt at give fængselsstraf for tilsidesættelse af melde- og opholdspligten, vil der ikke være tale om nogen reel sanktion, hvis Støjberg og DF får gennemført ideen om, at Lindholm skal være mere utåleligt end et fængselsophold, sådan som René Christensen forklarede på det store borgermøde i Vordingborg i december.

Fra Kærshovedgård bliver beboerne nødt til at gå eller cykle seks-syv kilometer til Bording, hvis de vil videre. På Lindholm vil de kunne gå til færgen på et par minutter. Her kan de sætte sig i læ for vind og vejr og på 20 minutter lade sig fragte til Kalvehave, hvor der er omkring 650 indbyggere og indtil videre op mod 2000 personer i sommerhalvåret. Herfra er der flere busser til bl.a. Stege, Præstø og Vordingborg, hvorfra der er togforbindelse til København cirka hver halve time. Turen tager omkring en time.

Da vi tilstræber at holde os til dokumenterede fakta, vil vi ikke påstå, at Støjberg og DF-politikere har udtalt sig mod bedre vidende, når de har hævdet, at man får styr på de udvisningsdømte personer ved at placere et udrejsecenter på Lindholm. Men det er et faktum, at notatet fra Retsudvalget er dateret den 17. december, altså samme dag, som Støjberg, René Christensen og andre fra blå blok deltog i det førnævnte borgermøde i Vordingborg og hævdede, at man kunne få styr på de udvisningsdømte personer ved at bruge Lindholm. Måske havde de ikke nået at læse notatet fra Retsudvalget, men så burde Støjberg ikke den dag have udtalt, at planen om Lindholm var vel gennemtænkt, og at der var foretaget en grundig analyse af mulighederne. Påstanden om en grundig undersøgelse blev i øvrigt tilbagevist af Magnus Heunicke (S), der på samme borgermøde fortalte, at bygningsstyrelsen havde haft 24 timer til at udarbejde en rapport om muligheden for at bruge Lindholm til udrejsecenter, og at ingen andre steder i landet var blevet undersøgt. Vi kalder ikke en sådan proces for en grundig undersøgelse!

På Kærshovedgård har man en scanner, der scanner beboerne ind og ud. Dermed har man til enhver tid styr på, hvem der opholder sig på Kærshovedgård. Det kan Lindholm ikke gøre bedre. Tværtimod vil der komme problemer med at håndhæve meldepligten, hvis færgen ikke sejler, ved lavvande, isvinter og andet, som enten hindrer hjemkomst til øen eller betyder, at man kan vade i land.

Måske er nogle af ideens tilhængere faktisk ved at indse det umulige i at påstå, at man får styr på de udvisningsdømte personer ved at etablere et udrejsecenter på Lindholm. Vi har i hvert tilfælde konstateret, at fx Martin Henriksen har ændret lidt i sin retorik. I stedet for at påstå, at man får styr på dem, siger han nu, at man vil have *mere* styr på dem. Det er dog et faktum, at det reelt er umuligt at holde styr på den pågældende gruppe af personer. I hvert tilfælde ved myndighederne ikke, hvor op mod 70 procent af dem befinder sig i dag. I øvrigt fastslår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at de udvisningsdømte personer kan forlade centret efter højst tre-fire år, hvorefter de kan flytte hjem til familien og bosætte sig frit i Danmark.

Forestillingen om, at de udvisningsdømte personer vil rejse hjem, hvis forholdene på Lindholm er utålelige, holder heller ikke til et faktatjek. Fakta er, at en del af dem slet ikke kan rejse hjem, og at nogle af dem ville komme hjem til dødsstraf og tortur, hvis de rejste hjem. Det er desuden et faktum, at internationale konventioner sætter grænser for, hvor utålelige forholdene må være. Hvis forholdene ikke er ordentlige, kan de udvisningsdømte personer bare forlade øen. Det er desuden et faktum, at de, der ikke vil opholde sig på øen, bliver sejlet direkte til Kalvehave, og det er et faktum, at vores lille samfund er rystet over udsigten til at skulle være opholdssted for omkring 100 mænd, som måske har meget negative syn på Danmark, som måske er frustrerede og vrede over den symbolik der ligger i, at de skal melde sig på en ø, som måske oplever håbløshed og måske er blevet radikaliserede i samværet med andre på den lille ø.

Fakta er, at Lindholm ganske vist er en statsejet ø, der snart står ledig. Det er dog også et faktum, at et udrejsecenter på Lindholm vil komme til koste mere end 759 millioner. Ved 100% belægning vil det koste 2,25 millioner årligt per person at drive Lindholm som udrejsecenter for omkring 100 personer. En overnatning på Lindholm vil koste mere end en overnatning på D'Angleterre. Det er omkring ni gange dyrere at placere nogen på Lindholm end på Kærshovedgård, og det er et faktum, at der er muligheder på de asylcentre, som er blevet lukket gennem det sidste år, samt at der er fængsler, som er ledige og kan bygges om.

Det er et faktum, at Lindholm er placeret i et turistområde med tre lystbådehavne. Det er et faktum, at Kalvehave er en lille by i et udkantsområde, der for få år siden blev hårdt ramt af en skolelukning. Det er et faktum, at Kalvehave har to specialskoler for børn, og det er et faktum, at der er over et hundrede sommerhuse cirka 10 minutters gang fra havnen, og at der på selve havnen er timesharelejligheder med omkring 200 ejere. Det er også et faktum, at der er op mod 200 lystbåde i havnen, og at flere lystbådeejere har meddelt, at de flytter havn, da de vil ikke lægge båd til de personer, som kommer for sent til den sidste færge. Det er et faktum, at hver anden af beboerne på Kærshovedgård er blevet dømt for kriminalitet, medens de har boet på centret, og at beboere i Kalvehave og omegn derfor med rette er bekymret. Det er et faktum, at den lille by har hårdt brug for tilflyttere, og det er desværre et faktum, at børnefamilier overvejer at flytte væk fra byen, hvis der etableres et udrejsecenter på Lindholm. *"Når børnene skal til bussen eller til toget, så er de altså blevet kørt. Jeg håber, det her betyder mere tryghed i byen, så de fremover kan tage cyklen"*, fortalte en borger i Bording til TV-midt-vest i december, da det blev kendt, at de udvisningsdømte personer tænkes flyttet fra Kærshovedgård til Lindholm. Det er et faktum, at antallet af udvisningsdømte personer, der måske i 2021 får Kalvehave som deres fordør, vil være meget stor i forhold til indbyggerantallet i den lille by.

Det er sagt mange gange, at ideen om at placere et udrejsecenter på Lindholm er symbolpolitik, og når man ser på de faktiske forhold, står det lysende klart, at ideen er uholdbar. Det er et spild af penge og i praksis ikke muligt at isolere og kontrollere de udvisningsdømte personer på Lindholm. Det er underligt, at ikke alle implicerede nu har indset det.